

Patologija 250 vprašanj in odgovorov

1. Kaj je patogeneza?

- razvoj bolezni
- mehanizem nastanka in razvoja bolezni

2. Metoda odščipa obsega?

- incizijska biopsija

3. Mutacije se lahko pojavijo med:

- tvorbo spolnih celic(gamet)
- v zgodnji zigoti(oplojeno jajčece)
- v celicah postnatalnega obdobja

4. Naštej tri alteracijska vnetja:

- ulcerozno
- nekrozativno
- psevdomembranozno

5. Kaj je nabiranje vode v celici?

- hidropična degeneracija
- vakuolarna degeneracija

6. Kaj je edem?

- je kopičenje tekočine v medceličnem prostoru in telesnih votlinah

7. Translokacija kromosoma je?

- prilepljenje kromosoma na drug kromosom

8. Katere celice so labilne?

- celice limfatičnih organov

9. Značilnosti slabo diferenciranega tumorja(maligni):

- hitra invazivna rast
- infiltrativna rast
- destrukcija okolnih tkiv
- metastazirajo
- so komaj podobni normalnim celicam
- občutljivi na radio Th, kemo Th

10. Virusi ki povzročajo raka na materničnem vratu!

- Papiloma virus

11. Cistološki preparat je:

- ekonomičen
- slabši od histološkega preparata
- hitra priprava

12. Kateri žarki povzročajo dedne spremembe?

- ionizirajoči žarki
- RTG žarki

13. Zgodnje mrliške spremembe:

- algor mortis = ohladitev trupla
- livores mortis = mrliške lise
- rigor mortis = mrliška okorelost
- exicatio mortis = sušenje trupla

14. Kam spada kataralno vnetje?(pospešeno izločanje sluzi)

- eksudativna vnetja

15. Kaj je metaplazija?

- prilagajanje na neugodne pogoje okolja s spremembo ene vrste zrelih celic v drugo vrsto zrelih celic, ki jih normalno ni v tkivih.

16. Aktivna hiperemija se razvije/nastopi:

- akutno

17. Pri hipoksiji je značilno:

- povišan pH- $\bar{\text{m}}$ sinteza mlečne kisline
- znižana sinteza ATP
- povišana koncentracija Na v celicah
- okvara pumpe za Na
- vdor vode v celice
- anaerobna glikoliza
- povečana sinteza mlečne kisline
- zmanjšana sinteza beljakovin
- kopičenje maščob v celici
- neobnovljiv zastoj cel.dihanja

18. Prehod cilindričnega migetalčnega epitela dihalnih poti v večskladni ploščati epitel je?

- metaplazija

19. Konglutinacijski (beli) trombus je:

- aktivacija koagulacije s tvorbo fibrina
- konglutinacija
- separacija trombocitov
- najpogostejši v arterijskem delu cirkulacije

20. Kaj sestavlja parenhim tumorja?

- neoplastične celice

21. Najpogostejša lokacija displazije:

- maternični vrat
- žolčnik
- ustna votlina

22. Usoda nekroze je:

- rezolucija(manjše nekroze)
- pseudociste(večje tvorbe), vezivna ovojnica okrog nekroze, distrofična klasifikacija, mutilacija(večje nekroze)
- površinske: demarkacija, izločitev nekroze, obnova

23. Kaj je regeneracija?

- je nadomeščanje nekrotičnih labilnih/stabilnih celic s celicami iste vrste
- sledi rezoluciji
- možna je le ob ohranjeni stromi

24. Kaj je reparacija?

- je nadomeščanje nekrotičnih permanentnih celic z drugimi celicami, običajno celicami granulacijskega tkiva
- nastane po obsežnih nekrozah, kroničnem vnetju
- končna faza je nastanek brazgotine

25. Sestavine gnoja:

- · piogene bakterije
- · propadli granulociti
- · nekrotične celice v vnetišču
- · levkociti
- · beljakovine
- · razpadle celice
- · gosta, motna, belkasto-rumenkasta tekočina ali rumeno-zelena

26. Subletalna okvara:

- · je kronična okvara manj pomembnih celičnih struktur(endoplazemski retikulumi, lizosomi)
- · življenje celic običajno ni ogroženo; je enostavna reakcija
- · reverzibilni in ireverzibilni procesi
- · lipofunkcija/disfunkcija
- · vključuje različne degeneracije

27. Koagulacijska nekroza:

- · nastane zaradi denaturacije beljakovin, tkivo se spreminja v čvrsto maso
- · nastane tudi zaradi ishemične nekroze – infarkt miokarda, ledvic, vranice

28. Ishemična nekroza je pri koagulacijski nekrozi:

- · infarkt miokarda, ledvic, vranice

29. Ishemična nekroza je pri kolikvacijski nekrozi:

- · infarkt možganov(ascendentno gnojno vnetje)

30. Kataralno vnetje:

- · je povečana sekrecija sluzi respiratorne sluznice zg.dihal
- · spada med exudativna vnetja

31. Hipovolemični šok nastane:

- · po hudih krvavitvah, po znatni izgubi telesne tekočine

32. Rabdomiosarkom:

- · je maligni tumor progastega mišičja

33. Znaki klinične smrti:

- · prenehanje dihanja in srčne akcije
- · reverzibilno stanje(reanimacija 6-10 min)

34. Vzroki edema so:

- · zmanjšan onkotski tlak
- · moten limfni obtok
- · hidrostatskega tlaka
- · znižan koloidni-osmotski tlak
- · retenca natrija

35. Zgodnji učinki radiacije obsegajo:

- · hemopoetski sindrom
- · gastrointestinalni sindrom
- · cerebralni sindrom

36. Poškodbe citoplazme(spremembe citoplazme pri nekrozi) so:

- · imenujemo eozinofilija
- · piknoliza
- · karioreksa   poškodbe jedra

- · karioliza

37. Kaj je podaljšana menstruacijska krvavitev?

- · menorrhagia

38. Kaj je metrorrhagia?

- · krvavitev iz rodil

39. Kaj je menarchae?

- · prva menstrualna krvavitev

40. Arterijska embolija povzroča defekt v:

- · ledvicah
- · možganih

41. Adenokarcinom je:

- · maligni tumor iz žleznega tkiva oz.ponoreja
- · žlezna struktura
- · značilen za dojke, prebavila, pljuča, endometrij, ledvice

42 Leiomyosarkoma je:

- · iz gladke muskulature
- · pogost v maternici

43. Pri maščobni degeneraciji se kopičijo maščobe v:

- · parenhimskih celicah in lipocitih

44. Za polifercijsko vnetje je značilno:

- · kroničen potek
- · v vnetišču je veliko mastocitov in makrofagov

45. Višinska bolezen nastane :

- · nad 4000 m zaradi nizkega atmosferskega pritiska, hipoksije CŽS(slabost, bruhanje, psihične motnje)

Adaptacija: pospešena eritropoeza

46. Naštej 3 sarkome mezenhimskega porekla:

- · fibrosarkoma
- · liposarkoma
- · hondrosarkoma
- · osteosarkoma
- · rabdomiosarkoma

47. Ohlajanje trupla je pospešeno pri:

- · mršavem truplu

48. Hialinoza je kopičenje beljakovin v:

- · epiteliju tubulov ledvic(glumeruli)

49. Hemoragia per diabrosis je krvavitev iz:

- · želodčnega čira

50. Ekspanzivna rast je značilna za:

- · lipom
- · adenom

51. Indirektna mehanična poškodba je:

- · višinska bolezen

- · kesonska bolezen
- · vibracijska bolezen

52. Za akutno vnetje je značilno:

- · vazodilatacija in detivna(akutna) hiperemija
- · exudacija

53. Klinična slika ponazarja:

- · naravo strukturnih sprememb
- · njihovo distribucijo po organizmu

54. Vrsta obnove je značilna od:

- · vrste vnetne reakcije
- · obsega nekroze, ki je med vnetjem nastala
- · delitvene sposobnosti celic v vnetišču

55. Endogena zastrupitev:

- · je zastrupitev s snovmi, ki nastanejo v organizmu med normalno presnovo. Te snovi se v pribitku ne morejo izločiti.

56. Wirchovov trias:

- · so dejavniki, ki pogojujejo strjevanje krvi-trombogeneza
- · povzročajo poškodbo endotela
- · spremembe toka krvi
- · spremembe v pretoku krvi
- · spremembe v sestavi krvi

57. Kaj vpliva na delovanje celice?

- · količina in vrsta škodljivosti
- · čas delovanja in intenzivnosti delovanja škodljivosti

58. Laparoskopija:

- · je bioptična endoskopija trebušne votline

59. Pri možganskih edemih se tekočina nabira:

- · v možganskih votlinah(hydrocephalus internus)
- · med možganskimi mrenami(hydrocephalus externus)
- · v možganovini

60. Lokalna atrofija nastane zaradi:

- · imobilizacije

61. Med preneoplastične lezije sodijo:

- · adenom širokega črevesja
- · displazija epitelija

62. Najpogostejša embolija je:

- · tromboembolija

63. Krvavitev per rexin je:

- · je prekinitev korenin žile ali srca
- · mehanična poškodba(vrez)
- · nastane zaradi patoloških procesov, ki zajemajo dele obtočil

64. Cutis anserina = kurja polt je:

- · zgodnja mrliška sprememba
- · posebna oblika okorelosti z izgorevanjem mikroskopsko majhnih mišic ob lasnih foliklih

65. Altotransplantat je:

- · presadek genetsko različnega dajalca iste vrste

66. Krvavitev v možganskih prekatih:

- · hemathocephalus internus

67. Ascites:

- · prosto nabiranje tekočine v peritoneju

68. Tekočina v osrčniku:

- · hydropericardium

69. Rak pod 15 letom je:

- · rabdomiosarkom
- · možganski tumorji, tumorji CŽS
- · akutna levkemija
- · retinoblastom

70. Eksfoliativna biopsija je:

- · odvzem odluščenih celic v izločkih in brisu
- · pregled odluščenih celic v izločkih

71. Agenezija(aplazija)

- · ni zasnove za organ v embrionalnem razvoju

72. Vsak benigni tumor ima:

- · stromo
- · parenhim

73. Empiem:

- · nabiranje gnoja v telesnih votlinah in telesnih organih

74. Fitopatologija:

- · patologija ki se ukvarja z boleznimi rastlin

75. Naštej tri sarkome:

- · fibrosarkom
- · liposarkom
- · osteosarkom

76. Karcinomi so:

- · planocelularni(koža, bronhiji, ustna votlina, požiralnik)
- · skvamozni
- · prehodnocelični(tranziciocelularni, nastane iz prehodnega epitela sečil)

77. Adenokarcinomi:

- · imajo žlezni epitelij(gastrointestinalni trakt, pljuča ledvice)
- · nastane iz žleznega epitela
- · ponazarja žlezne strukture

78. Hialina kapljična degeneracija:

- · je okvara ledvičnih glomerulov zaradi proteinurije, beljakovine se resorbirajo v epitelijskih celicah ledvičnih kanalčkov, zato pride do povečane količine beljakovin v celicah v obliki hialinih kapljic.

79. Anemični infarkt nastopi v:

- · možganih
- · miokardu
- · ledvicah

- · vranici

80. Infrardeči žarki imajo:

- · toplotni efekt
- · površinski efekt
- · ne ionizirajo

81. Regeneracija je:

- · regeneracijski proces, pri katerem je končno stanje »restitutio ad integrum«
- · je nadomeščanje nekrotičnih labilnih/stabilnih celic s celicami iste vrste

82. Za kronično vnetje je značilno:

- · makrofagi, limfociti, plazmatke
- · proliferacija fibroblastov in endotelnih celic
- · ni odziva na mikrocirkulacije
- · ni exudacije, lokalnih kliničnih znakov
- · ni neutrofilcev

83. Ekspanzivna rast benignega tumorja je značilna za:

- · lipomo
- · adenomo

84. Za prekanceroze je značilna:

- · hiperplazija
- · metaplazija
- · displazija

85. Krvavitev per diapedisin je:

- · pasivno iztekanje eritrocitov iz kapilar, katerih žilne stene so intaktne
- · nastane pri kronični hiperemiji
- · imenujemo jih tudi EKHIMOZE: pikčaste krvavitve pri zadužitvi
- · značilno za neurolabilne osebe in pri ekstatičnih stanjih

86. Lokalna atrofija je:

- · ishemična(cirkulacijska)
- · kompresijska(tumorji)
- · inaktiventna(imobilizacija)
- · denervacijska(neuropatska)

87. Šok je posledica:

- · zmanjšane prekrvavljenosti organizma, tkiv

KARDIOGENI ŠOK- po infarktu

HIPOVOLEMIČNI ŠOK- po hudih krvavitvah, izgubi tel.tekočin

NEUROGENI ŠOK- po poškodbi hrbtenjače, zavrtost vazomotornega centra v možg. Med anestezijo.

SEPTIČNI ŠOK- zaradi insektov oz.pri MO v krvi

88. Kaj je embolija?

- · je plavanje tujka v smeri krvnega obtoka in posledica zamašitev žil, obtoka

89. Etiologija je:

- · nauk ki se ukvarja z vzroki bolezni

90. Vrsta in način obnove je odvisen od:

- · vrste vnetne reakcije
- · obsega nekroze, ki nastane med vnetjem

- delitvene sposobnosti poškodovanih celic v vnetišču

91. Celice TBC vnetja so:

- epiteloidne
- celice velikanke(z več jedri)

92. Kataleptična okorelost nastopi takoj po:

- takoj po smrti

93. Vezava Ag z Ab:

- je aktivacija komplementa® kopičenje levkocitov®sproščanje lizosomskih encimov iz levkocitov®nekroza

94. Naštej 3 karcinome epiteljskega porekla:

- planocelularni(skvamozni)
- adenokarcinom
- prehodnocelularni/tranziocelularni karcinom

95. Bioptične endoskopije so:

- cistoskopije
- laparoskopije

96. Kaj se nabira v središču vnetja:

- monociti
- neutrofilni granulociti
- levkociti

97. Kaj je anasarka?

- nabiranje tekočine v podkožju

98. Organ pri aktivni hiperemiji je:

- topel
- blago rdeč
- nabrekel

99. Nastanek belega trombusa povzročijo:

- koagulacija
- trombociti

100. Ionizirajoči učinki na celice so:

- onkogenost
- mutagenost
- okvara celice

101. Kaj je vnetje?

- kompleksna reakcija vitalnega vaskulariziranega tkiva na lokalno poškodbo

102. Kaj je Flegmona?

- difuzno vnetje(gnojno prežemanje tkiv)

103. Limfodenitis- vnetje bezgavk

104. Salpingitis-vnetje jajcevodov

105. Balantitis-vnetje glavice spolnega uda

106. Regenerat-organ ali del organa, ki je nastal z regeneracijo. Je obnovljeno tkivo iz enakih celic in medceličnine kot pred poškodbo.

107. Infarkt-omejena(lokalna) ishemična nekroza organa/tkiva

108. Cistoskopija-pregled mehurja s cistoskopom ali pregled cist

109. Histološka biopsija:

- je odvzem in pregled tkivnega vzorca

110. Značilnosti karcinoma:

- metastaziranje
- prevladanje vplivov okolja nad dednostjo
- rak narašča s starostjo na 55 let
- moški: pljučni rak
- ženske: rak na dojkah

111. Destrukcijska vnetja (bolezni)= alteracijska so:

- nekrozna vnetja
- ulcerozna vnetja(želodec, duodendum)
- psevdomembranoza

112. Znaki smrti:

- koma(globoka nezavest)
- bledica kože in sluznic(mrliški videz)
- synkopa(prenehanje srčne akcije)
- asfiksija(prenehanje dihanja)
- areflexia(ugasla živčna vzdraženost)

113. Reverzibilna okvara celice nastane v pogojih:

- blagega stresa
- zmerno intenzivnega stresa

114. Na ionizirajoče žarke občutljiva tkiva so:

- krvotvorni(kostni mozeg)
- spolne žleze(gonade)

115. Vakuolarna degeneracija je:

- kopičenje vode v celici

116. Pri kesonski bolezni nastajajo v cirkulaciji mehurčki:

- dušika(N₂)

117. Koagulacijska nekroza je posledica:

- denaturacije celičnih beljakovin

118. Za trombozo je značilno, da lahko povzroči:

- infarkt tkiva

119. Pasivna hiperemija:

- je lahko posledica venske tromboze
- je pogosto povezana z nastankom edema

120. Akutno vnetje:

- je večinoma exudativno
- se lahko povsem pozdravi

121. Navedi 3 vrste eksudatov:

- serozni
- hemoragični
- kataralni

122. Steatonekroza:

- nekroza maščevja

123. Endogeni toksični dejavniki:

- zdravila(citostatiki, antibiotiki)
- druge kemične snovi(etanol, metanol, svinec, CO)

124. Eksogeni toksični dejavniki:

- mamila
- strupene gobe
- insekticidi

125. Glavni dejavniki poškodb endotelija pri trombogenezi:

- ateroskleroza
- vnetja(artritis, flebitis, vnetje srčne zaklopke)
- hipertenzija, kajenje, poškodbe

126. Infiltrativna rast tumorjev je značilna za:

- karcinome
- pri ishemiji
- v možg.tkivu

128. Eozinofilija je:

- okvara citoplazme pri nekrozi(citoplazma je živo rdeča zaradi pH)

129. Maščobna degeneracija je:

- kopičenje maščob v lipocitih
- kopičenje maščob v parenhimskih celicah(jetra)

130. Granulacijsko tkivo nastane v:

- vnetnih celicah

131. Kasne mrliške spremembe so:

- putrefactio(gnitje)
- maceratio(zmehčanje trupla)
- mumificatio(izsušeno balzamirano truplo)
- tvorba mrliškega voska(saponificatio)
- trohnenje

132. Pri katerem vnetju je izločanje sluzi?

- katabolnem vnetju

133. Kateri žarki prodirajo v globino?

- ionizirajoči

134. Ishemična nekroza nastane pri:

- kolikvacijski nekrozi

135. Faze akutnega vnetja:

- vazodilatacija
- eksudacija
- fagocitoza
- razvoj akutnega vnetja

136. Nekroza možganov je:

- kolikvacijska

- · kašasta utekočinjena masa
- · ishemična reakcija
- · abscedentno gnojno vnetje

137. Možganski edem nastane v:

- · možganskih prekatih
- · možganskih membranah
- · možganovini

138. Pri nastanku edema sodeluje:

- · zmanjšan koloidni osmotski tlak
- · motnja v pretoku limfe
- · povečan hidrostatski tlak

139. Granulacijsko tkivo nastane:

- · v procesu organizacije
- · tvorijo ga fibroblasti
- · tvorijo ga vnetne celice

140. Vsebina cist je:

- · bistra serozna tekočina
- · loj
- · roževina
- · sluz

141. Med preneoplastične lezije sodijo:

- · displazija epitelija
- · adenom širokega črevesja
- · hiperplazija sečnega mehurja
- · hiperplazija endometrija
- · kronični atrofični gastritis
- · displazija cerviksa maternice
- · metaplazija bronhialnega vejevja

142. Sarkomi mezenhimskega porekla so:

- · rabdomiosarkom
- · hondrosarkom

143. Faktorji, ki pogojujejo trombozo:

- · kajenje
- · krvni tlak
- · ateroskleroza
- · vnetja, Virchow trias

144. Ohlajevanje trupla je odvisno od:

- · ustrezne temperature
- · telesne teže, ali je golo ali oblečeno, ali je v vodi

145. Mrliška okorelost nastane čez:

- · 2-4 ure po smrti

146. Kronično vnetje spremljajo:

- · makrofagi
- · limfociti
- · plazmatke

147. Za kronična vnetja je značilno:

- · makrofagi(alii monociti = nekrotični granulociti)
  - · limfociti, plazmatke – celice krvnega vnetja
- poliferacija fibroblastov, endotelnih celic
- ni odziva mikrocirkulacije, eksudacije, kardinalnih lokalnih kliničnih znakov
- ni nevtrofilcev, ker so ti dominantne celice akutnega vnetja

148. Gnojnemu vnetju drugače še lahko rečemo:

- · purulentno, supurativno

149. Za kataralno vnetje je značilno:

- · povečana tvorba sluzi
- · respiratorna sluznica
- · da je exudativno

150. Altaracijsko vnetje je:

- · psevdomembranozno
- · ulcerozno
- · nekrozo

151. Eksudacijsko vnetje je:

- · serozno
- · gnojno
- · fibrozno
- · kataralno
- · hemoragično

152. V gnojnem vnetju se nahajajo:

- · piogene bakterije
- · nekrotični vitalni granulociti

153. Infrardeči žarki imajo:

- · toploten efekt
- · površinski efekt, ne ionizirajo

154. Ionizirajoči žarki:

- · povzročajo raka
- · povzročajo genetske spremembe(anomalije)
- · so mutageni
- · so onkogeni
- · povzročajo okvare celic

155. Adenom je:

- · benigni

156. Planocelularni karcinom zajame:

- · kožo
- · ustno votlino
- · požiralnik
- · bronhije
- · maternični vrat

157. Značilnosti slabo diferenciranih tumorjev(maligni tumorji)

- · metastaziranje
- · hitra rast
- · infiltrativna rast
- · invazivna rast
- · pogosteje in slabo diferencirani
- · večja občutljivost za RT in KT
- · komajda podobni normalnim tkivom

158. Labilne celice so:

- · celice limfatičnih organov

159. Nevrogeni šok(zakaj nastane)?

- · normalna količina krvi in povečana prostornina cirkulatornega sistema
- · poškodbe hrbtenjače
- · zavrnosti vazomotornega centra v možganih med anestezijo

160. Nabiranje vode v celici je:

- · hidropična degeneracija
- · hidropična vakuola

161. Postnatalno se razvije:

- · atrofija
- · hipoplazija

162. Značilnosti citoloških preparatov:

- · ekonomičnost
- · hitra izdelava preparatov in diagnoza
- · manjša učinkovitost od histološkega
- · atravmatski odvzem vzorca

163. Bioptična fiksacija preparatov:

- · zavre avtolitične procese
- · koagulira celične beljakovine

164. Kopičenje beljakovin v brazgotini:

- · hialinoza

165. Bolezni ki so posledica staranja so:

- · siva mrena
- · osteoporoza
- · povečana prostata
- · motnje sluha

166. Značilnosti koagulacijske nekroze:

- · denaturacija celičnih beljakovin
- · sivobelkasta/sivorumenkasta obarvabost
- · ishemična nekroza miokarda, ledvic, vranice

167. Vezava Ag na IgE nastane:

- · po čebeljem piku(anafilaktični šok)

168. Poškodbo srca povzročča(dražilni učinek na srce):

- · nizkofrekvenčni tok

169. Značilnosti koaglutinacijskega belega tromba:

- · tvorba fibrina
- · koagulacija
- · lepljenje ob žilno steno
- · separacija trombocitov

170. Biopsija je:

- · odščip
- · ekscizija
- · resekcija

171. Bezgavko odstranimo z:

- · ekscizijo

172. Eksfoliativna biopsija je:

- · odvzem in pregled odluščenih celic v izločkih in bris

173. Hialinoza je kopičenje beljakovin v:

- · epiteliju tubulov ledvic(glumeruli)

174. Ishemična nekroza možganov nastane pri:

- · koagulacijski nekrozi
- · steatonekrozi
- · fibrinoidni nekrozi

175. Aktivna hiperemija nastopi:

- · akutno

176. Infarkt možganov je:

- · kolikvacijska nekroza

177. Haemathocolpos-krvavitev v vagino

178. Kaj vsebuje transudat?

- · je tekočina, ki nastane zaradi hemodinamskih motenj in ne zaradi vnetja, vsebuje manj beljakovin kot eksudat, vsebuje še vnetne celice in encime.

179. Kje se najpogosteje formira skvamozni karcinom?

- · koža
- · ustna votlina
- · požiralnik
- · bronhiji
- · maternični vra
- · je večskladni ploščati epitelij/skvamozni epitelij

180. Kaj sestavlja parenhim tumorja?

- · neoplastične celice

181. Najpogostejša lokacija displazije?

- · maternični vrat
- · žolčnik
- · ustna votlina

182. Zakaj nastanejo prirojene anomalije?

- · prirojene/kongenitalne anomalije, ki niso vedno genetsko pogojene nastanejo zaradi

- kromosomskih anomalij(št.struktura, oblika kromosoma)

- mutacij posameznih genov velike izrazitosti(ekspresivnost)

- interakcije dejavnikov zunanjega okolja z dejavniki poligenske dednosti

183. Letalna/subletalna okvara celice?

LETALNA(akutna) okvara celice

-okvara vitalnih celičnih struktur(mitohondrij, citoplazemska membrana)

-sestavljena reakcija- napreduje

-praviloma ireverzibilni proces, ki se konča s smrtjo celice.

SUBLETALNA(kronična) okvara celice

-okvara manj pomembnih celičnih struktur(E.R., lizosomi)

-življenje celic običajno ni ogroženo

-enostavna reakcija- ne napreduje

-reverzibilni proces

-hipofunkcija/disfunkcija

- vključuje različne degeneracije

184. Pasivna eksudacija(pri akutnem vnetju)

- hidrostatski tlak v kapilarah vnetišča + permeabilnost kapilar > filtracija tekočine z beljakovinami(albumini, fibrogen) iz kapilar v ekstracelularni prostor. To je vnetni EDEM.

Pomen je redčenje ali nevtralizacija loksinov; zamejitev vnetnega procesa(fibrin)

185. Prehodnocelični/tranziciocelularni karcinom?

- nastane iz prehodnega epitela sečil.

186. Oksiformna kapaciteta krvi!

- Oksiformna kapaciteta krvi poleg okluzije(začepjenja) pogojuje razvoj infarkta pri anemijah in pri cianozi.

187. Bolezni preobčutljivosti so:

- TIP I MEHANIZEM: vezava antigena(alergena) z IgE(reaginom)

1. Lokalizirana reakcija: ak.dermatitis = ekcem kože, seneni nahod, bronhialna astma

2. Sistemska reakcija: anafilaktični šok(po injekciji penicilina, čebelji pik)

- TIP II MEHANIZEM: vezava protiteles IgG, IgM na antigene celic. To so:

transfuzijska reakcija, erythroblastosis fetalis

- TIP III MEHANIZEM: tvorba kompleksa v antigen(Ag)- protitelo(Ab)

1. Lokalna okvara: Arthusova bolezen

2. Sistemska reakcija: serumska bolezen pri injiciranju tujega seruma(npr.konjskega antitetaničnega seruma)

- TIP IV MEHANIZEM: aktivacija celične imunosti(T- limfocitov)

1. Sem sodijo:-imunske reakcije na intracelularne MO

-reakcije zavrnitve presadka

-imunske reakcije proti tumorjem

188. Katere celice sestavljajo granulacijsko tkivo?

- Granulacijsko tkivo:

- nastane v procesu organizacije

- ima makroskopsko podobo divjega mesa

- fibroblasti, kapilare, rezidualne vnetne celice

Granulacijsko kronično vnetje- GRANULOMI(0,5-2mm)

- so skupki epiteloidnih celic(modificirani makrofagi)

- večjederne velikanke

- periferno pas limfocitov

- z/brez centralne nekroze

(TBC, lues, lepra, vnetna reakcija proti tujkom)

189. Senilna atrofija:

- ali starostna atrofija spada med patološke vzroke atrofij
- pojavi se: - znižana aktivnost endokrinih žlez

- trofične motnje zaradi arterioskleroze

- staranje celic

190. Z aspiracijsko biopsijo dobimo:

- npr: kostni mozeg
- z tanko iglo odvzem celičnega vzorca
- z debelo iglo odvzem tkivnega vzorca

191. Kakšno vnetje je davica?

- je psevdomembranozno vnetje(spada med alteracijsko oz.destrukcijsko vnetje)

192. Bolezni preobčutljivosti so:

- transfuzijske reakcije
- anafilaktični šok

193. Lokalna atrofija je:

- patološka

194. Katere celice sodelujejo pri regeneraciji:

- · labilne celice

195. Parietalni trombus je:

- · prisoten v srcu

196. Kdaj lahko nastopi somatska mutacija?

- · v celici postnatalnega obdobja(somatske mutacije)

197. Pri hipoksiji je:

- · $\bar{p}$ parcialni tlak O v celici

198. Kako lahko drugače rečemo aktivni hiperemiji?

- · H.arterialis, congestio

199. Parenhim tumorja:

- · določa ime tumorja
- · določa biološko naravni potencial novotvorbe
- · sestavljajo ga neoplastične celice

200. Klinična smrt:

- · je prenehanje dihanja in srčne akcije(dokazano z EKG-jem)
- · je reverzibilno stanje, če je reanimacija v času 6-10 min po prenehanju delovanja vitalnih funkcij

201. Navidezna smrt:

- · zmanjšanje dihanja in srčne akcije pod prag detekcije z navadnimi sredstvi

202. Prava biološka smrt:

- · je konec življenja osebnosti(živega organizma)

203. Kaj je značilno za akutno vnetje?

- · makrofagi
- · nevtrofilci
- · nevtrofilni granulociti

204. Usoda infarkta!

- · gangrena(hemoragični infarkt črevesja)
- · organizacija- cikatrizacija(miokard)
- · utekočinjene nekroze(tvorba psevdocitoze – možganski infarkt)

205. Infarkt!

- · Beli/anemični infarkt(v miokardu, ledvici, vranici, možganih)

oblika: – trikotna(ledvica, vranica)

- nepravilna (miokard, možgani)

krvavitev v inficirano področje je minimalno

- · rdeči/hemoragični infarkt(pljuča, črevesje, dvojni obtok)

v predel ishemije vdre kri iz ohranjenega dela dvojne cirkulacije- barva sveže, s krvjo prepojene nekroze je temno rdeča.

206. Kdaj nastane primarna in kdaj sekundarna dehidracija?

PRIMARNA DEHIDRACIJA nastane zaradi pomanjkanja vode v okolju, motenj požiranja, duševne motnje, koma: ekstremno potenje(tel.temp., temp.okolja)

Posledice: žeja, oligurija, psihične motnje in smrt(7-10 dan)

SEKUNDARNA DEHIDRACIJA = pomankanje/izguba Na

Zaradi hude driske, ekstremno bruhanje.

Posledice: zniža se osmotski tlak tekočine v medceličnem prostoru, hemokonzracija in smrt v hipovolemičnem šoku.

207. Kombinacija primarne in sekundarne dehidracije:

- · pomankanje/izguba vode in Na.

208. Kaj je fiksacija bioptičnih vzorcev?

- · kemični proces, ki zavre avtolitične procese v celicah, prepreči njihov razpad oz.ohrani njihovo naravno strukturo in koagulira cel. B – učvrstitev tkiva.

209. Katere so alergične reakcije ki spadajo v I tip?

- · anafilaktični šok
- · seneni nahod
- · bronhialna astma
- · akutni dermatitis

210.Endotelne ciste:

- · jetra, možgani (razširitev limfnih žil)

211. KRG biopsija: ekzcizijska, amputacijska, kiretaža

212. Endoskopska biopsija:

- · bronhoskopija, mediastinoskopija, laparoskopija

213. Cikatrizacija(zabrazgotinjenje):

- · pretvorba granulacijskega tkiva v brazgotino(cicatrix)
- · proces postopnega izginevanja elementov granulacijskega tkiva in tvorbe kolagenskih vlaken (iz fibroblastov).

214. Hipovolemični šok!

- · HIPOVOLEMIJA je zmanjšana prostornina krvi v obtočilih
- · nastane po hudih krvavitvah, znatni izgubi telesne tekočine(izjemno bruhanje, hude driske, opekline)
- · patogeneza hipovolemije: padec krvnega pritiska® zmanjšan priliv venske krvi v D srce ® zmanjšan minutni volumen krvi(količina krvi, ki jo srce iztisne v 1 min v krvni obtok) ® neustrezna perfuracija tkiv ® hipoksija tkiv ® šok

215. Rabdiosarkom! maligni tumor prečno-progaste mišice (skeletne muskulature)

216. Zavrnitvene reakcije vzbujata!

- · xsenotransplantant(presadek dajalca druge vrste)
- · alotransplantant (presadek genetsko različnega dajalca iste vrste)

217. Melena!

- · krvavitev iz anusa, krv.iz zg. dela prebavil
- · krvavitev izvira iz kateregakoli segmenta prebavnega trakta

- v ožjem pomenu se izraz melena nanaša le na analno izločanje smolasto- črne kavni usedlini podobne vsebine, ki nastane zaradi reakcij med krvjo in želodčnimi sokovi

218. Kolikvacijska nekroza:

- Steatonekroza maščevja
- fibrinoidna nekroza
- kazeonska (sirasta)- pri TBC, podtip koagulacijske nekroze, zrnčasta sivo-rumenkasta
- encimski razkroj
- kašasta/utekočinjena belkasta masa
- ishemična nekroza (infarkt) možgan, abscedentna gnojna vnetja (pseudocista)

219. Kazeozna nekroza:

- pri TBC
- podtip koagulacijske nekroze
- zrnčasta sivorumena masa

220. Spremembe strukture nekrotične celice:

- spremembe jedra: – piknoza (jedro se zgosti v kapljo)

- kenoreksa (se razcepi na več delov)

- karioliza (se raztroši in izgine)

- sprememba citoplazme – eozinofilija (povišana afiniteta za barvilo eozin)

221. Kopičenje kapljic hialina:

- v starih brazgotinah
- hialinoza

222. Kaj povzroči da se norm. organ pomanjša?

- hipoplazija

223. Kako se imenuje gnojno vnetje tel. votlin in trebušnih organov?

- empiem

224. Benigni tumor!

- raste ekspanzivno
- povezan je z vezivno ovojnico
- počasna rast
- dobro diferenciran
- ne metastazira

225. Reakcija med antigenom in reaginom spada:

- v tip I

226. Napredujoči šok je:

- pogojno reverzibilna reakcija

227. Mrliške lise se pojavijo:

- na spodnji strani trupa
- so sivo-modre ali sivo-vijolične
- nastanejo po prekinitvi delovanja srca in krvnega obtoka

228. Celice se lahko regenerirajo, če imajo:

- ohranjeno stromo
- so zmožne delitve

229. Ishemijo lahko povzroči v postnatalnem obdobju:

- · hipoksija
- · nezadostna oskrba tkiv s krvjo, hranili
- · nezadostna odstranitev škodljivih metabolitov

230. Kaj vpliva na spremembo celice?

- · naravna invazivnost, trajanje delovanja fizioloških patogenih vplivov
- · posebnosti celic samih(genetsko dol.odpornost/občutljivost, ne-ustrezna oskrba celic s kisikom, hranili, vitamini, minerali, predhodno stanje celic)

231. Maceracija:

- · razpadanje trupla brez sodelovanja saprofitnih bakterij
- · umazano rjavo rdeča obarvanost
- · truplo ploda, ki je odmrl v maternici, 12-24 ur po intrauterini smrti

232. Hiperplazija!

- · povečanje tkiva/organov zaradi zvišanja števila celic

233. Septikopiemija!

- · metastatsko širjenje gnojnega vnetja

234. Netumorske reakcije:

- · prilagoditev(adaptacija) celice
- · poškodba(degeneracija) celice
- · smrt(nekroza) celice

235. Kaj sestavlja stromo pri tumorjih?

- · norm.vezivo, žile, različna vlakna
- · predstavlja ogrodje parenhima/neoplastične celice
- · oskrbuje parenhim s krvjo

236. Načini odvzema tkivnega vzorca!

- · KIRURŠKA PREISKAVA

-incizijska biopsija

-ekscizijska biopsija

-resekcija/amputacija

-aspiracijska biopsija z debelo iglo

-kiretaža

- · ENDOSKOPSKA ODŠČIP

-gastroskopija

-rektoskopija

-bronhoskopija

-cistoskopija

-laparoskopija

-mediastinoskopija

- PREISKAVA

237. Načini odvzema cistološke biopsije:

- eksofoliativna biopsija- odlučene celice v izločkih, bris
- aspiracijska biopsija s tanko iglo

238. Razlike med histološko in cistološko biopsijo!

	HISTOLOŠKA B.	CISTOLOŠKA B.
PREDNOSTI	Večji vzorec Bolj zanesljiva diagnoza	Atravmatski odvzem vzorca Hitra izdelava preparatov Hitra diagnoza ekonomičnost
POMANKLJIVOST	Dolgotrajnejša izdelava preparatov Diagnoza kasneje	Manj zanesljiva diagnoza

239. Vrste embolij po agregatnem stanju!

- trombembolija- trda
- maščobna embolija- tekoča
- zračna embolija- plinasta

240. Kaj povzroča deficit balastnih snovi?

- deficit balastnih snovi(vlaknin) povzroča RAK-a ŠIROKEGA ČREVESJA

241. Kateri žarki delujejo površinsko in kateri globinsko?

- INFRARDEČI Ž.: površinski toplotni efekt, ne ionizirajo
- UV Ž.: globinski toplotni efekt, ne ionizirajo

242. Katera je 2 stopnja opekline?

- druga stopnja opekline je eksudacija(C.BULLOSA)

VAZODILATACIJA(C.ERYTHEMATOSA) 1.st

Regeneracija

EKSUDACIJA(C.BULLOSA) 2.st

NEKROZA(C.ESCHORIOTICA) 3.st

Reparacija

ZAOGLENITEV(C.CARBONIFICATIO) 4.st.

243. Kdaj najpogosteje nastane plazmocitom?

- Plazmocitom(rak kostnega mozga) je bolezen, ki je pogostejša v starosti
- (ateroskleroza –srčni, možganski infarkt, hipertenzija, diabetes, rak doljke, kože, širokega črevesja)

244. Poškodbe jedra(spremembe pri nekrozi):

- piknoza
- karioreksa
- karioliza

245. Kriostatski preparat:

- zmrznjeno tkivo

- · kriostatske rezine(za identifikacijo tumorjev), maligni , benigni

246. Kako odstranimo materino znamenje?

- · z ekzcizijo

247. Ohlajanje trupla pri 20 stopinjah?

- · je 1 stopinja na uro

248. Obnova pri obsežni nekrozi:

- · reparacija

249. Najbolj preprosta obnova:

- · regeneracija

250. Načini kako uhaja kri iz cirkulacije!

- · per rhexin
- · per diabrosis
- · per diapedesin